

گلستان و بوستان

شیخ مصلح‌الدین سعدی

برگردان از

ادوارد رهاتسک / حی ام ویکر

اسنادات هرمس

نا همکاری

مرکز سن‌المللی گفتگوی تمدنها

فهرست

۷ یسگمار و براسار

گلستان

۱۳	یسگمار دلیو حی آرحر
۴۴	یسگمار حی ام و نکر
۴۴	۱ ادبای اسلامی و گلستان
۴۷	۲ سعدی و زندگی او
۵۵	۳ در باب خود کتاب
۶۵	یسگمار مرحوم
۶۸	دیاجه
۹۵	باب اول در سیرت پادشاهان
۲۲۵	باب دوم در احلاق درویشان
۳۴۵	باب سوم در فصیلت قناعت
۴۲۹	باب چهارم در فواید حاموشی
۴۵۹	باب پنجم در عشق و حوایی
۵۲۷	باب ششم در ضعف و پیری
۵۵۵	باب هفتم در تأثیر تربیت
۶۲۳	باب هشتم در آداب صحبت
۷	بدهاستهای گلستان

بوستان

۷۱۷	یسگمار مرحوم
۷۱۷	بوستان و گلستان

۷۱۹	رندگانی سعدی و آثار او
۷۲۲	« بوستان »
۷۲۹	برگردان حاضر
۷۳۵	سناسگراری
۷۳۶	نابوسها
۷۴	دباحه
۷۴۶	سنانس سعمر صلی الله علیه و آله
۷۵	سب نظم کتاب
۷۵۴	مدح ابوبکر بن سعد بن رنگی
۷۵۸	مدح سعد بن ابی بکر بن سعد
۷۶۷	باب اول در عدل و تدبیر و رای
۸۷۵	باب دوم در احسان
۹۳۹	باب سوم در عشق و مستی و شور
۹۸۵	باب چهارم در تواضع
۱۰۴۹	باب پنجم در رفا
۱۰۷۷	باب ششم در قناعت
۱۱۰۱	باب هفتم در عالم تربیت
۱۱۵۷	باب هشتم در شکر بر عافیت
۱۱۹۱	باب نهم در توبه و راه صواب
۱۲۳۳	باب دهم در مباحات و حتم کتاب

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

IN THE NAME OF ALLAH THE MERCIFUL
THE CLEMENT

دیباچه

INTRODUCTORY

Laudation to the God of majesty and glory! Obedience to him is a cause of approach and gratitude in increase of benefits Every inhalation of the breath prolongs life and every expiration of it gladdens our nature, wherefore every breath confers two benefits and for every benefit gratitude is due

Whose hand and tongue is capable
To fulfil the obligations of thanks to him?

Words of the most high *Be thankful, O family of David, and but few of my servants are thankful*¹

It is best to a worshipper for his transgressions
To offer apologies at the throne of God,
Although what is worthy of his dignity
No one is able to accomplish

The showers of his boundless mercy have penetrated to every spot, and the banquet of his unstinted liberality is spread out everywhere He tears not the veil of reputation of his worshippers even for grievous sins, and does not withhold their daily allowance of bread for great crimes.²

O bountiful One, who from thy invisible treasury
Supplest the Guebre³ and the Christian with food,
How could'st thou disappoint thy friends,
Whilst having regard for thy enemies?

مَّتَّ حِدَايَ رَا عَرَّو حَلَّ كَه طَاعَتَش مَوْحَ قَرَبَتِ اسْتِ وَ نَه
شُكْرِ اَنْدَرَش مَرِيْدِ نِعْمَتِ هَرِ نَفْسِي كَه فَرُو مِي رُوْدِ مَمْدَّ حَيَاتِ
اسْتِ وَ چُوْنِ بَرْمِي آءِدِ مَفْرَحِ دَاتِ پَسِ دَرِ هَرِ نَفْسِي دُو نِعْمَتِ
مَوْحُوْدِ اسْتِ وَ بَرِ هَرِ نِعْمَتِي شُكْرِي وَاحِدِ

ار دست و زبان که برآید
کر عهدهٔ سگرس بدر آید

اَعْمَلُوْا يٰۤاٰلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَّ قَلِيْلًا مِّنْ عِبَادِي السُّكُوْرِ

سده همان نه که رتقصر حویس
عدر نه درگاه حدای آورد
ور نه سراوار خداوندیس
کس نتواند که نه حای آورد

ساران رحمت بی حساسش همه را رسیده و حوان نِعْمَتِ
بی درپیش همه حا کشیده بردهٔ ناموس بندگان نه گناه فاحش
درد و وظیفهٔ روزی نه خطای مگر بُرْدِ

ای کریمی که از حرانهٔ عیب
گر و ترسا و طیفه حور داری
دوستان را کجا کی محروم
تو که نا دشمن این نظر داری

He told the chamberlain of the morning breeze to spread out the emerald carpet and, having commanded the nurse of vernal clouds to cherish the daughters of plants in the cradle of the earth, the trees donned the new year's robe and clothed their breast with the garment of green foliage. whilst their offspring, the branches, adorned their heads with blossoms at the approach of the season of the roses. Also the juice of the cane became delicious honey by his power, and the date a lofty tree by his care

Cloud and wind, moon and sun move in the sky
That thou mayest gain bread, and not eat it unconcerned
For thee all are revolving and obedient
It is against the requirements of justice if thou obeyest not.

There is a tradition of the prince of created beings, the paragon of existing things, the mercy to the inhabitants of the world, the purest of mankind and the completion of the revolving ages, Muhammad the elect, upon whom be blessing and peace

*Intercessor, obeyed, prophet, gracious,
Bountiful, majestic, affable, marked with the seal of God*

What danger is there to the wall of the faithful with thee for a buttress?

What fear of the waves of the sea has he whose pilot is Noah?

*He attained exaltation by his perfection
He dispelled darkness by his beauty
Beauteous are all his qualities,
Benediction be on him and on his family*

The tradition is that whenever a sinful and distressed worshipper stretches forth the hand of repentance with hopes of acceptance to the court of heaven, God the most high does not notice him, whereon he continues to implore mercy with supplications and tears and God the most holy says *O my angels, verily I am ashamed of my servant and he has no other lord besides myself Accordingly I have fully pardoned him*

فراش ناد صارا گفته تا فرش رمزیدی بگسترده و دایه ابر بهاری
را فرموده با سات سات در مهدرمین پرورد درختان را به خلعت
وروری قنای سپر ورق در بر گرفته و اطفال شاح را به قدوم
موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر بهاده عصاره نالی به قدرت او
شهد فایق شده و محم حرمایی به تربیتش محل ناسق گشته

ا بر و نادومه و خورسید و هلک درکارید
تا تو نابی به کف آری و نه عملت بخوری
همه از بهر تو سرگسته و فرمانبردار
سرط اصف ناسد که تو فرمان سری

در حر است از سرور کاسات و مفرح موحودات و رحمت
عالمیان و صفوت آدمیان و تتمه دور زمان محمد مصطوی
صلی الله علیه و سلم

سفع مُطاع نسی کریم

قسَم حَسیم نَسیم وسیم

حه عم دیوار ائت را که دارد خون تو بستیان

حه ناک از موج بحر آن را که ناسد نوح کستیان

نَلَع العلی کماله کسَف الدحی حخاله

حَسَت حَمیع حصاله صلوا علیه و آله

هرگاه که یکی از سدگان گمکار بریشان رورگار دست ابات
به امد احانت به درگاه حق حلّ و علا بردارد، ابرد تعالی در وی
نظر نکند نارش بخواند، نار اعراض کند نارش به بصّرع و راری
بخواند، حق سبحانه و تعالی فرماید یا ملائکتی قد استحييت من
عدی و لیس له عیری فقد عمرت له دعوش را احانت کردم و
حاحتش بر آوردم که از سیاری دعا و راری سده همی شرم دارم